

Zdenko BARIŠIĆ *Montmontaža – Greben, Vela Luka: Porinuće malog protuminskog broda Korčula*

Svečano porinuće *Korčule* uveličala je velolučka Kumpanija

Visoki gosti predvođeni ministrom obrane RH Berislavom Rončevićem na palubi *Korčule*

Vela Luka i njezino brodogradilište *Montmontaža-Greben* upriličili su dana 22. travnja 2006. godine dugo i željno očekivanu svečanost porinuća malog protuminskog broda LM-51 krštenog imenom *Korčula*, čija je gradnja počela 1994. godine.

Mnoštvo uzvanika, gostiju i suradnika, koje su predvodili ministar obrane RH Berislav Rončević, načelnik Glavnog stožera HV general zbora Josip Lucić, zapovjednik HRM viceadmiral Zdravko Kardum, državni tajnik za more Branko Bačić i drugi, nije krilo zadovoljstvo ovim događajem jer u posljednje vrijeme baš i nisu česte novogradnje namijenjene Hrvatskoj ratnoj mornarici.

Nositelj projekta od osnivanja i razvoja do ostvarivanja prve faze gradnje bio je

Adresa autora:
Av. V. Holjevca 16, Zagreb

Brodarski institut iz Zagreba, a za izvođača radova odabran je *Greben* iz Vele Luke koji je raspolagao tehnologijom i iskustvom gradnje brodova gospodarskih i vojnih namjena kakve su se tražile i za ovaj složeni brod.

Odluka o gradnji protuminskog broda značajki navedenih u nastavku donesena je 1993. godine na najvišem državnom vrhu uz uvažavanje sljedećih argumenata:

- potreba za ovom vrstom broda u razdoblju ratnog stanja na kopnu i moru kad su postojale nepoznate minske opasnosti koje je valjalo učinkovito otklanjati;
- postojanje kompetentnog znanstveno-stručnog potencijala, iskustva u projektiranju i gradnji ratnih brodova

najsloženijih namjena u domaćim ustanovama i brodogradilištima;

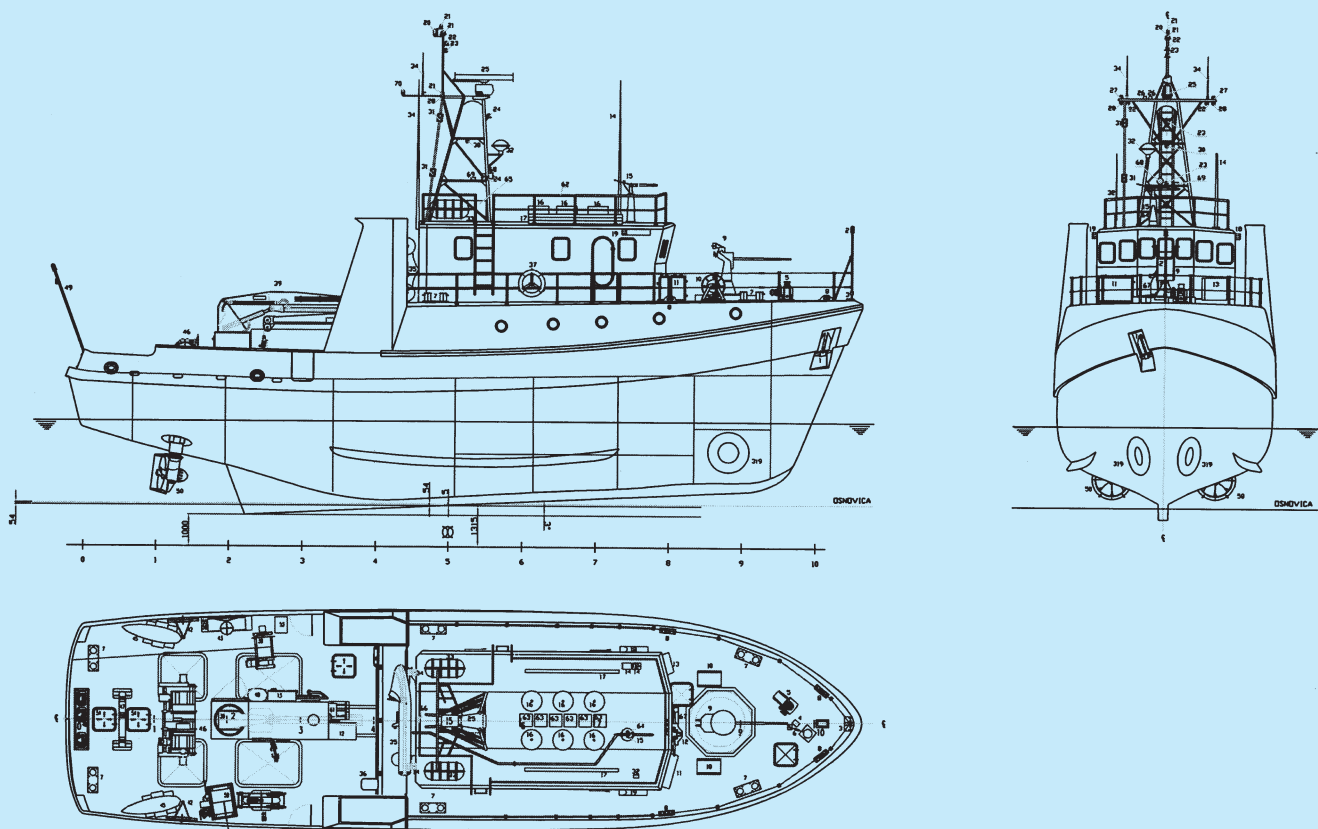
- mogućnost korištenja dostignuća u gradnji civilnih (ribarskih) brodova iz odgovarajućih materijala što je gradnju usko specijaliziranog vojnog broda činilo znatno jeftinijom nego da se krenulo u posebno razvijanje novih tehnologija;

- izvjesnost da će brod smišljeno i svjesno reducirano opremljen u odnosu na postojeća rješenja na sličnim brodovima zapadnoeuropskih mornarica, uz velike financijske uštede, imati samo neznatno umanjene sposobnosti za obavljanje najvažnijih zadaća u usporedbi s višestruko skupljim projektima;

Mali protuminski brod *Korčula* uspješno zaplovio

Mali protuminski brod *Korčula* – opći plan

- velika vjerojatnost da će ovakav brod uz zadovoljavanje vlastitih potreba pobuditi zanimanje međunarodnog tržišta, prije svega mornarica zemalja u razvoju, i time postati visoko vrijedan izvozni proizvod kojim bi se mogli ostvariti dobri tržišni rezultati.

Nositelj ugovora o projektiranju i gradnji malog protuminskog broda bio je *Brodarski institut*, a u okviru toga ugovora u razdoblju 1994. – 97. godine, s manje ili više intenziteta, odvijala se gradnja u *Grebenu* u Veloj Luci. U tome razdoblju obavljen je velik dio brodograđevnog posla te nabavljena i djelomično ugrađena specijalistička oprema. No, ne ulazeći u razloge promijenjene zainteresiranosti investitora, MORH-a, odnosno slabog snalaženja u stalnim promjenama u tom području, ostalih sudionika u poslu, može se konstatirati da i uz utrošenih 7,15 milijuna USD brod nije završen.

U razdoblju od 1997. – 2004. godine pokušavalo se nekoliko puta pokrenuti poslove za ostvarivanje projekta, međutim, osim pukih deklaracija nije načinjen ni jedan istinski korak u tom smjeru. U okolnostima u kojima se svakom daljom odgodom povećavala opasnost od definitivnog gubljenja dotad uložених sredstava, glavni partneri u čorsokak zalutalog posla - MORH i *Brodarski institut* raskidaju ugovor, a novi ugovor vrijedan 26,474 milijuna kuna, u okviru kojega bi se brod imao u potpunosti završiti, MORH je sklopio s tvrtkom *Montmontaža-Greben* iz Vele Luke. Ostvarivanje ovoga ugovora kao i uspješna suradnja na završnim radovima *Montmontaže-Grebe-na*, *Brodarskog instituta* i ostalih suradničkih tvrtki dovelo je do spektakularnog porinuća i prvog sljublivanja broda s morem kao svojim prirodnim okruženjem.

Još predstoji primopredaja objekta i uhodavanje posade broda, a potom će se obaviti prototipna i flotna (funkcionalna) ispitivanja svih sustava i broda u cjelini. Sve ove aktivnosti, prema informacijama dobivenim od strane *Montmontaže-Grebe-na* na dan porinuća, bit će obavljene do kraja 2006. godine.

Glavne značajke

- duljina	25,70 m
- širina	6,80 m
- visina do glavne palube	4,04 m
- srednji gaz	2,64 m
- istisnina na konstr. gazu	180 tona
- trajna brzina	10 čvorova
- brzina pri tegljenju minolovke	7-9 čvorova
- regulacija brzine pri lovu mine	do 5 čvorova
- daljina plovidbe (9 čv)	1000 nm

Namjena:

- otkrivanje, lociranje i identifikacija na dnuležećih i sidrenih mina;
- označivanje mina i njihovo uništavanje uz pomoć ronitelja ili daljinski upravljano podvodnog vozila;
- razminiranje s pomoću mehaničke minolovke;
- izbjegavanje sidrenih mina pri protuminskim aktivnostima s pomoću pramčanog sonara;
- operativno područje: Jadransko more.

Temeljna svojstva broda:

- niska magnetska zamjetljivost (trup od staklenim vlaknima ojačanog poliestera, amagnetski materijali, uređaj za automatsko kompenziranje brodskog magnetizma);

- niska akustička zamjetljivost (pogonski sustav elastično temeljen, niskošumni vijci, hidraulički pogon tijekom lova mina);
- otpornost na udar (vitalna oprema elastično temeljena, tijekom lova mina posada je u elastično temeljenom nadgrađu);
- pogonski i upravljački sustavi omogućavaju održavanje pozicije broda unutar kruga polumjera 15 m.

Nevojna namjena:

- znanstvenoistraživački projekti, podvodna snimanja, pronalaženje predmeta, pomoć pri izvođenju složenih podvodnih radova.

Posada:

- 14 članova.

Protuminski sustav i naoružanje:

- sustav podvodnog motrenja,
- mehanička divergentna minolovka,
- protuzrakoplovni top 20/1 mm,
- ručno streljačko naoružanje.

Sustav podvodnog motrenja:

- sonar s bočnim motrenjem *Klein System 2000*,
- pramčani sonar *Reson SeaBat 6012*,
- podsustav vođenja protuminske operacije *MOS CMS 2000*,
- podsustav podvodnog praćenja i navođenja *ORE Trackpoint II*,
- podsustav navigacije i pozicioniranja *Trimble DGPS* (obalni prijammnik, obalni predajnik, brodski prijammnik),
- podvodno vozilo *Benthos Super Sea-Rover* s ugrađenom kamerom.